Europos Parlamentas
2014-2019

Plenarinio posėdžio dokumentas

B8-1253/2016

21.11.2016

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai pareiškimo

pagal Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį

dėl padėties Sirijoje
(2016/2933(RSP))

Victor Boştinaru, Clara Eugenia Aguilera García, Nikos Androulakis, Maria Arena, Zigmantas Balčytis, Hugues Bayet, Brando Benifei, José Blanco López, Vilija Blinkevičiūtė, Biljana Borzan, Soledad Cabezón Ruiz, Nicola Caputo, Andrea Cozzolino, Andi Cristea, Viorica Dăncilă, Monika Flašíková Beňová, Doru-Claudian Frunzulică, Neena Gill, Michela Giuffrida, Sergio Gutiérrez Prieto, Eva Kaili, Miapetra Kumpula-Natri, Krystyna Łybacka, Alessia Maria Mosca, Victor Negrescu, Vincent Peillon, Pina Picierno, Kati Piri, Miroslav Poche, Liliana Rodrigues, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Daciana Octavia Sârbu, Siôn Simon, Tibor Szanyi, Claudia Țapardel, Elena Valenciano, Julie Ward, Carlos Zorrinho, Knut Fleckenstein, Andrejs Mamikins
S&D frakcijos vardu

B8-1253/2016

Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Sirijoje
(2016/2933(RSP))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Chartijos principus,

– atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijas dėl grupuotės ISIS („Da'esh“) ir grupuotės „Al-Nusra Front“ ir rezoliucijas dėl konflikto Sirijos Arabų respublikoje, visų pirma rezoliucijas Nr. 2118 (2013 m.), 2139 (2014 m.), 2165 (2014 m.), 2191 (2014 m.), 2199 (2015 m.), 2254 (2015 m.), 2258 (2015 m.) ir 2268 (2016 m.),

– atsižvelgdamas į ankstesnes savo rezoliucijas dėl Sirijos, taip pat į 2016 m. spalio 6 d. rezoliuciją[1],

– atsižvelgdamas į 2016 m. spalio 17 d. Tarybos išvadas dėl Sirijos,

– atsižvelgdamas į Europos Vadovų Tarybos 2016 m. spalio 20 d. išvadas dėl išorės santykių,

– atsižvelgdamas į 2016 m. lapkričio 17 d. Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai Federicos Mogherini ir Tarptautinio baudžiamojo teismo pareiškimą dėl Rusijos,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį,

A. kadangi Sirijoje toliau verda atkaklūs mūšiai, o humanitarinė padėtis dar labiau pablogėjo; kadangi pagrindinių maisto produktų ir medicininės įrangos trūkumas sukelia kančias Rytų Alepo ir kitų apgultų miestų (pvz., sukilėlių užimto Zabadanio miesto ir vyriausybės kontroliuojamų Kefraya ir Foua kaimų Idlibo provincijoje) gyventojams;

B. kadangi sunkius tarptautinės žmogaus teisių ir humanitarinės teisės pažeidimus padarė visos konflikto šalys, įskaitant beatodairišką ginklų naudojimą, padegamąsias bombas, „cilindrines“ ir bunkerius sunaikinančias bombas civilių apgyvendintose vietovėse, ir chemines medžiagas, kurios pagal Konvenciją dėl cheminio ginklo kūrimo, gamybos, kaupimo ir panaudojimo uždraudimo bei jo sunaikinimo yra laikomos cheminiais ginklais; kadangi visiškai nebuvo laikomasi atsargumo ir proporcingumo principų; kadangi civilių gyvenami rajonai, mokyklos, ligoninės, humanitarinę pagalbą teikiantys darbuotojai ir pabėgėlių stovyklos sąmoningai tapo atakų taikiniais; kadangi karo nusikaltimų ir nusikaltimų žmoniškumui kaltininkai neturėtų likti nenubausti;

C. kadangi pasaulį ne kartą įbaugino grupuotės ISIS („Da'esh“) ir kitų džihadistų grupuočių įvykdyti žiaurumai, vykdomos nežmoniškos mirties bausmės ir neapsakomo seksualinio smurto veiksmai, grobimai, kankinimai, priverstinis perėjimas į kitą religiją

[1] Priimti tekstai, P8_TA(2016)0382.

ir moterų bei mergaičių pavergimas; kadangi vaikai buvo verbuojami ir naudojami teroristų išpuoliuose; kadangi didelį susirūpinimą kelia gyventojų, kuriuos šiuo metu kontroliuoja grupuotė ISIS („Da'esh“), gerovė ir tikėtinas jų, kaip gyvo skydo, naudojimas per išlaisvinimo kampanijas;

D. kadangi visi ginkluoti subjektai, įskaitant Rusiją ir visas kitas ginkluotame kare dalyvaujančias pajėgas, turi visapusiškai gerbti tarptautinę humanitarinę teisę ir susilaikyti nuo tyčinių atakų prieš civilius ir svarbiausią civilinę infrastruktūrą;

E. kadangi Sirija pasirašė Tarptautinio baudžiamojo teismo (TBT) Romos statutą, tačiau jo neratifikavo; kadangi JT generalinis sekretorius Ban Ki-moon ne kartą paragino JT Saugumo Tarybą kreiptis į TBT dėl padėties Sirijoje įvertinimo; kadangi Rusija ir Kinija blokuoja visas pastangas, susijusias su atsakomybės Sirijoje užtikrinimu, ir šiuo tikslu vetuoja visas Saugumo Tarybos rezoliucijas, kuriomis Teismui būtų suteikti įgaliojimai tirti Sirijos konflikto metu padarytus baisius nusikaltimus; kadangi šis atsakomybės nebuvimas skatina tolesnius žiaurumus ir sustiprina aukų kančias;

1. dar kartą išreiškia savo didžiausią susirūpinimą dėl tebesitęsiančios kovos ir pablogėjusios humanitarinės padėties Sirijoje; smerkia kliūtis teikti humanitarinę pagalbą; pabrėžia, kad tyčinis gyventojų marinimas badu yra draudžiamas pagal tarptautinę humanitarinę teisę; primygtinai ragina visas šalis užtikrinti, kad humanitarinė pagalba pasiektų visus Sirijos žmones, kuriems tokia pagalba reikalinga, ir nedelsiant sudaryti sąlygas medicininei evakuacijai iš Rytų Alepo ir visų kitų nusiaubtų teritorijų;

2. kuo griežčiausiai smerkia žiaurumus ir plačiai paplitusius žmogaus teisių ir tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimus, kuriuos, padedant Rusijai ir Irano remiamiems kovotojams, padarė B. al-Assado pajėgos, taip pat piktnaudžiavimą žmogaus teisėmis ir tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimus, kuriuos padarė nevalstybinės ginkluotos grupuotės, visų pirma grupuotė ISIS („Da'esh“) ir grupuotė „Al-Nusra Front“ ir kitos džihadistų grupuotės;

3. dar kartą išreikšdamas savo susirūpinimą dėl padėties Rytų Alepe ir smerkdamas pastarosiomis savaitėmis B. al-Assado režimo ir Rusijos įvykdytus intensyvius bombardavimus iš oro, lygiai taip pat nerimauja dėl didelio skaičiaus raketų, kurias pastarosiomis dienomis į Vakarų Alepą beatodairiškai paleido ginkluotos opozicijos pajėgos, ir su tuo susijusių civilių aukų; pažymi, kad visos šalys daugiausia dėmesio turi skirti civilių apsaugai, nepaisant jų etninės kilmės ar religinių įsitikinimų, ir šiuo tikslu imtis visų tinkamų priemonių;

4. ragina ES ir jos valstybes nares aktyviai remti specialų įvykių Alepe tyrimą, kurį 2016 m. spalio mėn. pavedė atlikti Žmogaus teisių taryba ir kurį atlieka tarptautinė tyrimų komisija padėčiai Sirijoje tirti, siekdama nustatyti visus asmenis, atsakingus už Alepe padarytus tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimus, visų pirma baisias atakas prieš civilinę infrastruktūrą, mokyklas ir ligonines;

5. yra tvirtai įsitikinęs, kad kariniu būdu konflikto išspręsti negalima; ragina nedelsiant nutraukti karo veiksmus ir užtikrinti stabilų ugnies nutraukimą, kuris sudarytų sąlygas atnaujinti derybas dėl šalies politinių permainų; nerimauja, kad Rusija intensyviai stiprina savo karinį jūrų laivyną rytinėje Vidužemio jūros dalyje ir atnaujina didelio

masto oro antskrydžius, dėl kurių gali dar labiau suintensyvėti atakos Rytų Alepe; primygtinai ragina visas pasaulines ir regionines valstybes pasinaudoti savo įtaka Sirijos vyriausybei ir Sirijos opozicijai, kad būtų sustabdytas pilietinis karas, sudarytos sąlygos atkurti taikos procesą, nustatytos pasitikėjimą stiprinančios priemonės ir užtikrintas greitas, netrukdomas ir saugus humanitarinės pagalbos teikimas;

6. palankiai vertina ir visapusiškai remia paskutiniąsias Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai Federicos Mogherini iniciatyvas, kuriomis siekiama sugrąžinti konflikte dalyvaujančias šalis prie derybų stalo ir atnaujinti politinį procesą Ženevoje; su susidomėjimu atkreipia dėmesį į jos surengtas regionines derybas su Iranu ir Saudo Arabija ir mano, kad jos veikla turės pridėtinės vertės ir bus naudinga remiant Jungtinių Tautų specialiojo pasiuntinio Staffano de Misturos darbą; atkreipia dėmesį į vaidmenį, kurį ES gali atlikti rekonstrukcijos ir susitaikymo po konflikto procese; pakartoja, kad visapusiškai remia Alepo miestui skirtos ES humanitarinės iniciatyvos įgyvendinimą, ir primygtinai ragina visas šalis palengvinti šį įgyvendinimo procesą;

7. primygtinai ragina visas šalis imtis visų tinkamų priemonių siekiant užtikrinti visų humanitarinę pagalbą Sirijoje teikiančių darbuotojų saugą ir saugumą; primena, kad bet kokia tyčinė ataka prieš humanitarinę pagalbą teikiančius darbuotojus yra karo nusikaltimas; ragina atlikti nepriklausomą visų incidentų tyrimą ir tikisi, kad atsakingi asmenys bus patraukti atsakomybėn;

8. atkartoja jaudinantį UNICEF atstovės Sirijoje raginimą, pateiktą po daugybės atakų prieš mokyklas ir kitas mokymo įstaigas, kuriuo visos konflikte dalyvaujančios šalys ir joms įtaką galintys daryti asmenys raginami didžiausią dėmesį skirti vaikų apsaugai ir laikytis savo įsipareigojimų pagal tarptautinę humanitarinę teisę;

9. nerimauja dėl įtarimų, kad konfliktuojančios šalys toliau naudoja chemines medžiagas, kurios pagal Konvenciją dėl cheminio ginklo kūrimo, gamybos, kaupimo ir panaudojimo uždraudimo bei jo sunaikinimo yra laikomos cheminiais ginklais; griežtai reikalauja, kad už cheminių ginklų naudojimą atsakingi asmenys būtų patraukti atsakomybėn; pritaria Cheminių ginklų uždraudimo organizacijos (CGUO) Jungtinio tyrimo mechanizmo įgaliojimų išplėtimui siekiant nustatyti asmenis, atsakingus už cheminių ginklų panaudojimą Sirijoje;

10. primygtinai reikalauja užtikrinti atsakomybę už žmogaus teisių pažeidimus ir piktnaudžiavimą šiomis teisėmis ir tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimus; mano, kad atsakomybės už karo nusikaltimus ir nusikaltimus žmoniškumui klausimas neturėtų būti politizuojamas; pareigą gerbti tarptautinę humanitarinę teisę visomis aplinkybėmis turi visos konflikte dalyvaujančios šalys; kiekvienas asmuo, kuris padaro tokius nusikaltimus, turi žinoti, kad anksčiau ar vėliau turės stoti prieš teismą;

11. pažymi, kad kiekvieno politinio proceso svarbiausiu prioritetu turi būti civilių apsauga visoje Sirijoje; primygtinai ragina ES ir valstybes nares užtikrinti, kad visi asmenys, atsakingi už tarptautinės žmogaus teisių ir humanitarinės teisės pažeidimus stotų prieš teismą taikant tinkamus, nešališkus tarptautinius baudžiamojo teisingumo mechanizmus arba nacionaliniuose teismuose pagal visuotinės jurisdikcijos principą; teigiamai vertina pirmuosius pagal šį principą Vokietijoje, Prancūzijoje ir Švedijoje vykdomus tyrimus, kuriais siekiama persekioti šiuo metu Europoje gyvenančius karo nusikaltėlius, ir ragina

Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisiją taip pat parengti šio principo įgyvendinimo kitose valstybėse narėse gaires; pakartoja remiantis Sirijos bylos perdavimą TBT, tačiau, atsižvelgdamas į Saugumo Tarybos neveiksnumą sprendžiant šį klausimą, primena savo raginimą ES ir jos valstybėms narėms stengtis Jungtinių Tautų Generalinėje Asamblėjoje paskirti specialųjį pranešėją Sirijos karo nusikaltimų klausimais ir apsvarstyti galimybę skatinti Sirijos karo nusikaltimų teismo sukūrimo idėją, kurią nagrinėtų ir remtų visos tarptautinį teisingumą ginančios JT valstybės; atkreipia dėmesį į Sirijos atsakomybę už proceso eigą pasibaigus konfliktui ir skatinant sutaikinimą;

12. smerkia Rusijos prezidento Vladimiro Putino sprendimą pasitraukti iš TBT, kartu atkreipia dėmesį į tai, kad Rusijos Federacija niekada faktiškai neratifikavo Romos statuto ir kad laikas, kuriuo buvo priimtas šis sprendimas, kenkia šalies patikimumui ir leidžia daryti išvadas dėl Rusijos įsipareigojimo užtikrinti tarptautinį teisingumą;

13. reiškia susirūpinimą dėl sulaikytųjų neteisėto kalinimo, kankinimo, netinkamo elgesio, priverstinio dingimo ir žudymo režimo kalėjimuose ir slaptuose sulaikymo centruose, kuriuos prižiūri užsienio remiami kovotojai; ragina Sirijos valdžios institucijas, prižiūrinčias šiuos sulaikymo centrus, liautis vykdžius mirties bausmes ir nutraukti nežmonišką elgesį ir nedelsiant leisti Jungtinėms Tautoms ar bet kuriai kitai neutraliai šaliai, pvz., Tarptautiniam Raudonojo Kryžiaus komitetui (TRKK), patekti į visas atitinkamas patalpas, kad būtų galima stebėti padėtį ir teikti informaciją bei paramą sulaikytųjų šeimoms;

14. teigiamai vertina Sirijai ir asmenims, kurie yra atsakingi už šalies civilių gyventojų represijas, taikomų ES ribojamųjų priemonių peržiūrą; pabrėžia, kad ES turėtų apsvarstyti visas prieinamas galimybes, kad visi nusikaltėliai atsakytų už pasekmes, kurias sukėlė žiauriausi žmogaus teisių pažeidimo ir piktnaudžiavimo jomis atvejai, jei toliau bus vykdomi žiaurumai ir akivaizdžiai nepaisoma humanitarinės teisės;

15. atkreipia dėmesį, kad svarbu veiksmingai sumažinti grupuotės ISIS („Da'esh“) finansavimo veiklą, sulaikyti užsienio kovotojus ir sustabdyti ginklų tiekimą džihadistų grupuotėms; ragina Sirijos opoziciją aiškiai atsiriboti nuo tokių ekstremistinių veikėjų ir ideologijos; primena, kad pastangos turėtų būti telkiamos siekiant įveikti grupuotę ISIS („Da'esh“) ir kitas JT įvardytas teroristų grupuotes;

16. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, Tarybai, Komisijai, ES valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Jungtinėms Tautoms, Tarptautinės paramos Sirijai grupės nariams ir visoms kitoms konflikto šalims.